

**Brüssel, 18. september 2025
(OR. en)**

13016/25

ASIE 34	RECH 401
COASI 105	FIN 1083
CFSP/PESC 1355	AG 138
RELEX 1194	POLMIL 269
ENER 449	POLCOM 249
ENV 860	DIGIT 178
CLIMA 349	AGRI 435
DEVGEN 153	TRANS 393
ECOFIN 1211	EDUC 359
COMPET 895	MIGR 298

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	JOIN(2025) 50 final
Teema:	ÜHISTEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE uue ELi-India strateegilise tegevuskava kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument JOIN(2025) 50 final.

Lisatud: JOIN(2025) 50 final

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 17.9.2025
JOIN(2025) 50 final

ÜHISTEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE
uue ELi-India strateegilise tegevuskava kohta

ÜHISTEATIS UUE ELI-INDIA STRATEEGILISE TEGEVUSKAVA KOHTA

2025. aasta veebruaris toimunud volinike kolleegiumi visiidiga Indiasse pandi alus uuele peatükile ELi ja India suhetes. Selle pöördelise tähtsusega visiidi ajal, mis oli esimene sedalaadi visiit India ja Vaikse ookeani piirkonda, võtsid mõlemad pooled kohustuse **viia strateegiline partnerlus kõrgemale tasemele**, et edendada ühist heaolu, tugevdada julgeolekut ja lahendada üheskoos suuri ülemaailmseid probleeme.

Käesolevas ühisteatises esitatakse terviklik strateegiline tegevuskava, millega süvendatakse, laiendatakse ja koordineeritakse paremini ELi ja India koostööd, et anda mõlemale partnerile ja kogu maailmale **vastastikku kasulikke ja ümberkujundavaid tulemusi**.

ELI JA INDIA STRATEEGILISE PARTNERLUSE TÄHTSUS

India – maailma suurim demokraatlik riik ja kõige kiiremini kasvava majandusega suurriik – on **ELi jaoks väga oluline partner**. ELi rõõmustab India kui ülemaailmse jõu esilekerkimine, mis loob uusi võimalusi strateegiliseks koostööks. India edu toob ELile kasu, just nagu ELi edu tuleb kasuks Indiale.

Indiast, kus on üle miljardi tööealise inimese ja kus mediaanvanus on 31 aastat, saab **2030. aastaks suuruselt kolmanda majandusega riik maailmas**. Tegemist on kiiresti laieneva tootmis- ja tehnoloogiakeskusega, kus asub 45 % ülemaailmsetest võimekuskeskustest ja kus investeeritakse jõuliselt tipp tehnoloogiasse. India on **oluline sidusrühm mitmepoolsuse ja ülemaailmse juhtimise valdkonnas**. Ta on juhtiv ÜRO rahuvalvesse panustaja ja maailma suurim vaktsiinitootja. Suuruselt kolmanda kasvuhooonegaaside tekitajana on riik juba saavutanud selle, et 50 % ülesseatud elektrivõimsusest tuleb mittefossiilsetest allikatest. Samuti on India üha suurem roll julgeoleku tagamisel India ookeani piirkonnas ning India ja Vaikse ookeani piirkonnas laiemalt.

Üha keerukamas geopoliitilises ja geomajanduslikus keskkonnas on **ELi ja India tihedam koostöö tähtsam kui kunagi varem**. Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu koos liidu õhuruumi hiljutiste rikkumistega kujutavad endast eksistentsiaalset ohtu Euroopa julgeolekule. ELi jaoks on äärmiselt oluline piirata sõja võimaldamist.

Euroopa ning India ja Vaikse ookeani piirkond on omavahel tihedalt seotud, seistes silmitsi imperialistlike ambitsioonide ja piirkondlike pingetega (sh Taiwani väinas, Lõuna-Hiina merel ja Punasel merel), mis ohustavad reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ning mõlema piirkonna julgeolekut ja heaolu. Seda iseäranis seetõttu, et **EL on oma äärepoolseimate piirkondade¹ kaudu India ja Vaikse ookeani piirkonnas geograafiliselt esindatud**. Lisaks kahjustavad ülemaailmset stabiilsust sõltuvuse kasutamine relvana, ühepoolsed kaubandustavad ja suurenev majanduslik asümmeetria.

Sellel killustatud üleilmsel maastikul on EL ja India **loomulikud strateegilised partnerid**, kes on pühendunud koostöö tugevdamisele paljudes valdkondades. Kokku esindavad EL ja India peaaegu veerandit maailma sisemajanduse koguproduktist ja maailma rahvastikust ning neil on

¹ Réunion ja Mayotte (äärepoolseim piirkond) ning Prantsuse Antarktilised ja Lõunaalad, Uus-Kaledoonia, Wallis ja Futuna ning Prantsuse Polüneesia (ülemeremaad ja -territooriumid).

suutlikkus ja kohustus kujundada ülemaailmseid tulemusi, kaitstes demokraatlikke väärtusi ja inimõigusi, võideldes ebaseadusliku territoriaalse laienemise ja hübriidohtude vastu, hoogustades kaasavat majanduskasvu, edendades kliima- ja elurikkuse meetmeid, ülemaailmset toiduga kindlustatust ja terviseohutust ning kiirendades ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamist.

ELi ja India strateegilise partnerluse kõrgemale tasemele viimine on strateegiline prioriteet. ELil ja Indial on potentsiaal ja tahe kujundada välja üks 21. sajandi otsustavatest partnerlustest. Kuigi EL ja India ei pruugi olla kõigis küsimustes ühel meelel, on selle partnerluse aluseks **ühtivad huvid, üksteist täiendavad tugevad küljed ja ühine poliitiline tahe** ning see partnerlus võib avaldada tõelist mõju inimestele nii mõlemas piirkonnas kui ka mujal.

EL ja India, kus valitseb pluralistlik demokraatia, on pühendunud strateegilisele autonoomiale, majanduslikule vastupanuvõimele ja rahvusvahelisele stabiilsusele. Sarnaselt meelestatud ja usaldusväärsete partneritena **toetavad** mõlemad **reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda**, mille aluseks on suveräänsuse austamine, tõhus mitmepoolsus ning avatud ja prognoositav koostöö. Oluliste kaubanduspartneritena on mõlemad huvitatud koostööst, et tegeleda ülemaailmse kaubanduse moonutustega, vähendada liigset sõltuvust ühest partnerist ja edendada kaubanduse mitmekesistamist.

EL ja India on **vastastikku võimestavad partnerid**. Euroopa tugevus kaubanduse, kapitali ja innovatsiooni valdkonnas täiendab India demograafilist eelist, turudünaamikat ja tehnoloogilist suutlikkust. ELi *konkurentsivõime kompass* ja India algatus *Atmanirbhar Bharat* loovad üheskoos tugeva aluse tihedamale koostööle kaubanduse, majandusjulgeoleku ning rohe- ja digipöörde valdkonnas. EL toetab reguleerimisalaste teadmiste, ühtsele turule juurdepääsu ja ühise innovatsiooni kaudu India kaasavat ja kestlikku majanduskasvu, mis on kooskõlas India visiooniga saada 2047. aastaks arenenud riigiks. ELi strateegia *Global Gateway* ja India kasvav roll arengupartnerina võivad võimendada kolmandates riikides tehtavate investeeringute mõju.

60 aastat pärast diplomaatiliste sidemete loomist ning tuginedes enam kui 30 aastat kestnud ELi ja India koostööle ning 20 aastat kestnud strateegilisele partnerlusele, on mõlemad pooled jätkuvalt pühendunud partnerluse tugevdamisele. India on **ELi ja selle liikmesriikide jaoks selge välispoliitiline prioriteet**. Hiljutiste sammudega, sealhulgas volinike kolleegiumi visiidiga, on rõhutatud ELi soovi teha India kui India ja Vaikse ookeani piirkonna olulise partneriga tihedamat ja tõhusamat koostööd. Visiidi käigus saavutati ka konkreetsed kokkulepped, mis kajastuvad juhtide ühisavalduses².

Käesolevas ühisteatises keskendutakse **koostöö süvendamisele** kindlaksmääratud valdkondades, **koostöö laiendamisele** uutes sektorites nii kahe- kui ka mitmepoolsel tasandil ning **koordineerimise parandamisele**, et tagada tugevam suunamine, tõhus rakendamine ja suurem järjepidevus.

Komisjon ja kõrge esindaja teevad ettepaneku rajada uus ELi-India strateegiline tegevuskava järgnevale viiele sambale.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/statement_25_647

1. **JÕUKUS JA KESTLIKKUS:** kaubanduse ja investeringute edendamine, tarneahelate ja majandusjulgeoleku tugevdamine ning puhtale energiale ülemineku ja vastupanuvõime edendamine.
2. **TEHNOLOOGIA JA INNOVATSIOON:** elutähtsa kujunemisjärgus tehnoloogia toetamine, soodsa digikeskkonna arendamine ning teaduskoostöö edendamine.
3. **JULGEOLEK JA KAITSE:** piirkondliku julgeoleku alase koostöö süvendamine, võitlus traditsiooniliste ja hübriidohtude vastu ning kaitsetööstuse koostöö edendamine.
4. **ÜHENDUVUS JA ÜLEMAAILMSED KÜSIMUSED:** piirkondliku ühenduvuse tugevdamine, koostöö edendamine kolmandates riikides ning tõhusa ülemaailmse juhtimise kujundamine.
5. **SAMMASTEÜLESED VÕIMALDID:** oskuste liikuvuse laiendamine, vastastikuse mõistmise edendamine, äriühingute kaasamine ning institutsioonilise struktuuri tugevdamine.

1. JÕUKUS JA KESTLIKKUS

Arvestades ülemaailmset majanduslikku ebakindlust, tarneahela haavatavust ja survet reeglitel põhinevale kaubandussüsteemile, on ELi ja India tihedam koostöö väga oluline. Üheskoos saavad mõlemad partnerid edendada majanduskasvu, töökohtade loomist, tööstuse arengut ja majandusjulgeolekut, hoogustades samal ajal süsinikuheite vähendamist, ringlust ja õiglast üleminekut puhtale energiale, et võidelda kliimamuutuste vastu, suurendada energiapuhtust ja toiduga kindlustatust, vähendada saastet ja kaitsta elurikkust. India saab suurendada ELi konkurentsivõimet ning EL saab toetada India tootmist ja regionaalarengu eesmärke, kandes hoolt selle eest, et jõukus ja kestlikkus käivad käsikäes.

a) Kaubanduse ja investeringute edendamine

EL on **India suurim kaubanduspartner** ja India on **maailma lõunapoolsete riikide seas ELi suurim kaubanduspartner**. 2024. aastal ulatus kahepoolne kaubavahetus 120 miljardi euroni, nii et see on viimase kümnendi jooksul kasvanud peaaegu 90 %. Sellele lisandub teenuskaubandus 60 miljardi euroga. Indias tegutseb **ligikaudu 6 000 Euroopa ettevõtet**, mis annavad otseselt tööd kolmele miljonile inimesele ja toetavad kaudselt veel miljoneid töökohti, mis teeb EList India ühe suurima investori. ELi välismaised otseinvesteeringud Indias ulatusid 2023. aastal 140 miljardi euroni, olles viie aasta jooksul peaaegu kahekordistunud, ning India ettevõtjad laiendavad oma kohalolekut ELis, sealhulgas investeerides väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtjatesse (VKEd).

Hoolimata sellest arengust on endiselt olemas **märkimisväärne kasutamata potentsiaal**. India arvele langeb alla 2,5 % ELi kaubavahetusest ja teenuskaubandusest ning India investeringud ELis on kokku vaid 10 miljardit eurot. Peamised tõkked Indias on kõrged tariifid ja sisemeetmed, mis piiravad impordikonkurentsi, välismaiseid otseinvesteeringuid ja mõlema poole äriühingute arendamist. Soodsama ettevõtluskeskkonna aitaksid kujundada õigusnormide suurem lähendamine ja läbipaistvus, õiguskindlus, õiglasel kaubandustavadel, tooteohutus ja äriühingute kestlikkus. Väga oluline on luua inimväärseid töövõimalusi, eelkõige naistele.

ELi ja India **vabakaubandusleping**, millega vähendatakse oluliselt tariifseid ja mittetariifseid tõkkeid, vallandaks suured kauba- ja investeringuvood ning oleks üks ulatuslikumaid selliseid lepinguid kogu maailmas. Vabakaubandusleping võimaldaks India ja Euroopa ettevõtjatel saada kasu stabiilsetest ja reeglitel põhinevatest vahetusest, paremini integreeritud tarneahelatest ja uutest ekspordiväljunditest, mis läbi toetaks see kaubanduse mitmekesistamist. Vabakaubanduslepingus tuleks parem turulepääs ühendada selgete, lihtsate, prognoositavate ja jõustatavate eeskirjadega ning jõuliste kestliku arengu sätetega. Mõlema poole eesmärk on **viia läbirääkimised lõpule 2025. aasta lõpuks**.

EL ja India peaksid püüdma sõlmida kiiresti **investeeringute kaitse lepingu**, millega nähakse mõlema poole investorite jaoks ette ranged kaitsestandardid. Samal ajal teeb EL Indiaga koostööd, et edendada stabiilseid, vastupidavaid ja hästi integreeritud rahvusvahelisi **finantsturge**. See hõlmab tugevdatud koostööd finantsjärelvalve valdkonnas (kus oleks oluline vahend vastavate sõltumatute asutuste vaheline vastastikuse mõistmise memorandum **kliirimise** kohta, et säilitada finantsstabiilsus) ning rahvusvaheliselt kokkulepitud rahapesuvastaste standardite edendamist. Üheskoos aitaksid need algatused edendada soodsat investeerimiskeskonda, piiriüleseid investeringuvooge ning kestliku ja digirahanduse mobiliseerimist.

EL teeb ka ettepaneku viia kahepoolne **makromajanduslik dialoog** uuele tasemele.

Geograafilisi tähiseid käsitleva lepingu sõlmimine parandaks kaubandusvõimalusi ja edendaks majandusarengut, tagades märgiliste toodete nimetuste tõhusa kaitse mõlema poole turgudel.

Kuna India tsiviillennundusturg on üks kõige kiiremini kasvavavaid suuri tsiviillennundusturge maailmas, tooks majandusele ja tarbijatele kasu **laiaulatuslik lennutranspordileping**. See tähendaks rohkem otselende, madalamaid piletihindu, tugevamaid turismi- ja kaubandussidemeid, võrdsemaid tingimusi ning tihedamat koostööd kestlikkuse ja keskkonnahoidliku lennunduse valdkonnas. Tuleks alustada **lennundusalast dialoogi**, et uurida võimalusi sel turul koostöö süvendamiseks.

EL on võtnud nõuks suurendada **Global Gateway** kaudu investeerimist Indiasse, vähendades tagatiste ja segarahastamise abil erasektori investeeringutega seotud riske. Euroopa tiimi Global Gateway investeerimisportfell Indias ületab juba 15 miljardit eurot, hõlmates selliseid sektoreid nagu taastuvenergia, vesi, linnatransport ja digitaristu. Tulevikus võiksid projektid laieneda ka teistesse strateegilistesse sektoritesse, et toetada India moderniseerimist, rohe- ja digipööret ning strateegilisi väärtusahelaid ning edendada piirkonnas ühenduvust. Selle tegevuskava edendamisel jääb oluliseks osalejaks **Euroopa Investeerimispank (EIP)**.

b) Tarneahelate ja majandusjulgeoleku tugevdamine

Tihedamad kaubandussuhted on olulised selleks, et kindlustada ja mitmekesistada väärtusahelaid. Kuna majandusjulgeolek muutub üha tähtsamaks, on ELil ja Indiast saamas asendamatud partnerid **riskide vähendamisel ning vastupidavate ja usaldusväärsete tarneahelate** loomisel. ELi arenenud tööstussuutlikkus ja India laienev tootmisbaas täiendavad teineteist ning tihedam koordineerimine võib tugevdada mõlema partneri positsiooni ülemaailmsetes väärtusahelates.

EL ja India süvendavad kaubandus- ja tehnoloogianõukogu kaudu koostööd peamistes sektorites, et tagada tarneahelad, mis suudavad vastu pidada ülemaailmsetele häiretele. Prioriteetide hulka kuuluvad **ELi ja India pooljuhtide lepingu** (november 2023) täielik rakendamine, koostöö **keskkonnahoidliku tehnoloogia**, näiteks **päikeseenergia** valdkonnas, et vähendada liigset sõltumist kolmandate riikide subsideeritud tarnijatest, varajase hoiatamise süsteemid **ravimite toimeainete** jaoks ja erandolukorra planeerimine **toiduainete tarneahelates**. Tulevikus võiks koostöö laieneda sellistesse valdkondadesse nagu **kõrgtehnoloogiline tootmine ja biotehnoloogia**.

EL ja India peaksid samuti **hindama üheskoos haavatavust välismõjude suhtes** ja strateegilisi kaubandusvõimalusi, et teha kindlaks muud prioriteetsed sektorid. Sellele tuginev sihipärane koostöö strateegilistes väärtusahelates, mis hõlmab tehnilisi ja kestlikkusstandardeid, regulatiivseid täiustusi, innovatsiooni, oskuste arendamist ja investeringute hõlbustamist ning erasektori aktiivset kaasamist, võib anda käegakatsutavaid tulemusi. Selle koostöö elluviimiseks teeb EL ettepaneku **luua** valitud väärtusahelate jaoks spetsiaalsed platvormid, nn **sinised orud**, et **kiirendada** investeringute hõlbustamise, standardite ühtlustamise ja struktureeritud ärikoostöö kaudu **erasektori kaasamist**.

Kestlike ja vastupidavate tööstusökosüsteemide jaoks on jätkuvalt strateegiline prioriteet **kriitilise toorme** varustuskindlus. India heakskiit G7 kriitilise tähtsusega maavarade tegevuskavale näitab, et ollakse ühel meelel seoses peamiste põhimõtetega, mille hulka kuuluvad kestlikkus, mitmekesisustamine ja turu läbipaistvus, ning on aluseks praktilisele koostööle.

EL on valmis alustama Indiaga ka **energiaimpordi mitmekesisustamise alast dialoogi**, et tagada usaldusväärsed ja taskukohased energiaallikad.

Lõpetuseks – kaubandus- ja tehnoloogianõukogus peetavaid arutelusid majandusjulgeoleku teemal tuleks laiendada, et hõlmata ka muid küsimusi, nagu **välismaiste otseinvesteringute** taustauuringud, **teadusjulgeoleku** tugevdamine ja **tehnoloogialekke** vältimine.

c) Puhtale energiale ülemineku ja vastupanuvõime edendamine

Tuginedes ühistele kohustustele, nagu ELi lubadus saavutada 2050. aastaks ja India lubadus saavutada 2070. aastaks nullnetoheide, ning mõlema poole tehnoloogilisele suutlikkusele, saavad EL ja India kiirendada oma üleminekut puhtale energiale, edendada süsinikuheite vähendamist ja tugevdada oma üleilmset juhtpositsiooni. Nad saavad anda suure panuse Pariisi kokkuleppe tõhusasse elluviimisesse. Jätkuv koostöö taastuvenergia, energia salvestamise, arukate võrkude, energiatõhususe ja taastuvkütuste valdkonnas aitab India täita oma puhta energia ja tehnoloogia tarnija rolli. Samuti on oluline tagada vastupanuvõime, sealhulgas parema ringluse, kaitstud elurikkuse ning tugevama toiduga kindlustatuse ja terviseturbe kaudu.

Puhta energia ja kliimapartnerlusest on saanud väga oluline platvorm, mida saaks veelgi tugevdada, sealhulgas selleks, et edendada **keskkonnahoidliku ja puhta energia tehnoloogia** kasutuselevõttu ja turuleviimist. EL edendab ELi ja India puhta tehnoloogia ettevõtjate vahelisi ärikontakte ja süvendab koostööd peamistes sektorites.

EL ja India edendavad **avamere tuuleenergia** alast koostööd, korraldades asjaomaste ELi ja India ettevõtjate tippkohtumisi, et vahetada parimaid tavaid ja hõlbustada ettevõtjatevahelist

koostööd, ent samuti vahetades ulatuslikumalt oskusteavet tehnosiirde ja enampakkumiste kavandamise kohta. Ühistes jõupingutustes keskendutakse ka kohalike tingimuste jaoks sobiva tehnoloogiaga seotud teadusuuringutele ja innovatsioonile ning mõlemad pooled uurivad võimalusi jätkata katse- ja näidisrajatiste toetamist, et suurendada konkurentsi ja vähendada kulusid.

Tõuke süvendada ja laiendada koostööd annab ka ELi ja India rohevesiniku rakkerühma loomine. Sellega toetatakse püüdlusi vähendada süsinikuheidet sektorites, kus heite vähendamine on keeruline, tugevdades samal ajal kaubandus- ja majandussuhteid. Rakkerühm toob kokku ettevõtjad, tööstuse, akadeemilised ringkonnad ja mõttekojad, et edendada innovatsiooni, teadmiste jagamist ja tehnoloogiakoostööd **rohevesiniku tootmise, säilitamise ja jaotamise** ning parimate tavade ja edukate juhtumiuuringute valdkonnas. EIP on India vesinikuliidu (IH2A) liikmena valmis rahastamist ja kaubandussidemeid toetama.

Samal ajal võib koostöö **energiaturgude** tugevdamiseks selliste vahendite kaudu nagu hinnavahelepingud, nutiarvestussüsteemide andmeanalüüs ja väljaostulepingud suurendada investeerimiskindlust, alandada energiahindu ja kiirendada ulatuslikku kasutuselevõttu. Ühised püüdlused hõlbustada väljaostulepingute sõlmimist ja edendada tehnoloogiakoostööd sellistes valdkondades nagu elektrolüüsiseadmed, kütuseelemendid ja salvestustehnoloogia, mida toetab oskusteabe ja parimate tavade vahetamine, suurendavad veelgi konkurentsivõimet ja mastaabisäästu kogu puhta energia väärtusahelas.

Tänu rohevesiniku tootmise suutlikkuse suurendamisele saaksid EL ja India teha koostööd, et kiirendada **rasketööstuse süsinikuheite vähendamist**, eelkõige arendades Indias **vähese süsinikuheitega terase ja tsemendi** tootmist. ELi töö nõudlusega seotud meetmete ja toodete märgistamise valdkonnas võib aidata seda alles kujunemisjärgus turgu laiendada, tagades samal ajal võrdsed tingimused ja tegeledes ülemaailmse liigse tootmisvõimsuse probleemiga.

Süvendada saaks ka **kestliku liikuvuse** alast koostööd. Tugev lennundusturg, taastuvenergiasektori kasv ja biogeensete jäätmete potentsiaal teevad Indiast olulise partneri **kestlike lennukikütuste** valdkonnas. Koostöö edendamine, sealhulgas ELi rahastatava projekti ACT-SAF kaudu, võib hoogustada kestlike lennukikütuste tootmist ja teha mõlemast partnerist üleilmsete standardite kehtestajad. Samuti võiks jätkata koostööd sõidukitele energiamärgiste andmise metoodika ja **elektromobiilsuse** valdkonnas, sealhulgas teadmiste vahetamist ja elektrisõidukite laadimisstandardite ühtlustamist.

EL ja India saaksid süvendada olemasolevate partnerluste kaudu **kestliku linnastumise** alast koostööd, keskendudes linnadele, ettevõtetele ja kodanikuühiskonnale. Koostöö hõlmab ka ülemaailmset linnapeade pakti ning rahvusvahelise linna- ja regionaalkoostöö programmi, millega edendatakse linnadevahelisi vahetusi.

ELil ja Indial on võimalus teha koostööd omamaise **süsinikuturu** arendamiseks, et vähendada heitkoguseid ja tekitada rahalisi vahendeid üleminekuks puhtale energiale. India süsiniku arvestusühikutega kauplemise süsteem areneb kiiresti ning EL saab jagada oma heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamisel saadud seire, aruandluse, kontrolli ja valdkondlike võrdlusalustega seotud kogemusi. Indias makstud süsinikuhind arvatakse ELi süsiniku piirimeetme (SPIM) finantskorrektsiooni tegemisel maha. Kuna see hind põhineb

süsinikusisaldusel, on see meede kasulik India eksportijatele, kes vähendavad oma kõnealuse meetmega hõlmatud kauba süsinikuheidet. Seda mehhanismi lihtsustatakse, et tuua kasu ka väikeettevõtjatele.

EL ja India peaksid edendama koostööd **kestlike rahastamisvahendite**, näiteks rohevõlakirjade valdkonnas, et suunata India puhtale energiale üleminekusse erakapitali. India kui ELi ülemaailmse rohevõlakirjade algatuse prioriteetne riik saab kasu ELi laiendatud rohelistest krediitiliinidest ja pangalaenukõlblike projektide registrist, mis toetavad India kujunemist piirkondlikuks rohekapitali keskuseks.

EL ja India peaksid tugevdama oma ressursitõhususe ja ringmajanduse partnerluse raames **ringmajanduse** alast dialoogi ja koostööd. Vahetades parimaid tavasid ja poliitilisi lähenemisviise ning töötades välja äriühendusi, eelkõige tekstiili, elektroonika, e-sõidukite, patareide ja akude, laevade ringlussevõtu ja plasti valdkonnas, saavad mõlemad partnerid kiirendada üleminekut **ressursitõhusatele süsteemidele**, mis võimaldavad vähendada jäätmeid ja luua töökohti. Käimasolevad algatused võivad sillutada teed edasisele koostööle kriitilise toorme ringlussevõtu valdkonnas. EL uurib võimalusi jätkata ELi-India keskkonnafoorumiga, et hõlbustada teabevahetust valitsuse ja ettevõtjate sidusrühmade vahel.

EL tugevdab koostööd Indiaga **biomajanduse**, sealhulgas metsanduse ja uuenduslike materjalide kasutamise valdkonnas. Tuginedes India ja ELi veepartnerlusele, peaksid mõlemad pooled jätkama **veemajanduse kriisivalmiduse ja veega kindlustatuse**, üleujutuste ja põudade, vee taaskasutuse ja tõhusa veekasutuse alase dialoogi ja koostöö süvendamist.

EL on valmis süvendama koostööd Indiaga **kestliku põllumajanduse** valdkonnas, arendades kliimamuutustele vastupanuvõimelisi põllumajandustavasid, parandades mulla seisundit ja ökosüsteemi tootlikkust, vähendades koristusjäätmete põletamist, edendades biojäätmete kasutamist ning suurendades keskkonnahoidliku tehnoloogia ja kaasava innovatsiooni kaudu konkurentsivõimet. Põllumajanduse ja toidu visioonile tuginev **põllumajandusliku toidutööstuse poliitika alane partnerlusdialoog** ja koostöö, mida tehakse tehnoloogilise innovatsiooni sobitamisel põllumajanduse mastaabi ja mitmekesisusega, võib edendada ülemaailmset toiduga kindlustatust ja kestlikke põllumajandusliku toidutööstuse süsteeme.

Järgides terviseühitsuse põhimõtet, on EL pühendunud koostööle India haigustõrjekeskustega, et tugevdada praeguste ja tekkivate terviseohtude ennetamist, nendeks valmisolekut ja neile reageerimist, toetades samal ajal **kestlikke ja säilenõtkeid tervishoiusüsteeme**. Tuginedes vaktsiinide tootmise ja reoveeseire valdkonnas tehtud koostööle, laiendatakse ELi ja India partnerlust, et tugevdada andmete jagamist, pöörates innovatsiooni ja skaleeritavuse edendamisel suurt tähelepanu tugevale avaliku ja erasektori koostööle.

Võttes arvesse loodusõnnetuste sageduse ja intensiivsuse suurenemist, millele aitavad kaasa kliimamuutused, süvendavad EL ja India koostööd **kliimamuutustega kohanemise** valdkonnas, keskendudes kliimariskide ennetamisele ja vähendamisele, katastroofideks valmisoleku ja neile reageerimise suutlikkuse parandamisele ning taristu vastupanuvõime tugevdamisele. Selle raames sõlmitakse halduskokkulepe India riikliku katastroofide ohjamise asutusega tehtava tihedama **katastroofide ohjamise** alase koostöö kohta, mis hõlmab poliitilist

dialogi, tehnilist koostööd, teadmiste jagamist ning varajase hoiatamise süsteemide ja hädaolukordadele reageerimise suutlikkuse suurendamist.

2. TEHNOLOOGIA JA INNOVATSIOON

ELi ja India pikaajaline jõukus, konkurentsivõime ja kestlik majanduskasv sõltuvad juhtpositsioonist kujunemisjärgus tehnoloogia valdkonnas. Neil mõlemal on ühine eesmärk edendada avatud, turvalist ja inimkesket innovatsiooni. EL pakub selle jaoks maailmatasemel teadus- ja digitaristut, tugevat tööstust, tõhusat reguleerimist ning rohe- ja digitehnoloogia alaseid eksperditeadmisi, samas kui India on olemas kvalifitseeritud tööjõud, tohutud andmekogumid, kasvav digimajandus ja elektroonikasektor, elujõuline idufirmade ökosüsteem ja oskusteave säästliku innovatsiooni valdkonnas. Elutähtsa kujunemisjärgus tehnoloogia, teadusuuringute ja soodsa digikeskkonna alane koostöö toob käegakatsutavat kasu mõlema poole üldsusele.

a) Elutähtsa kujunemisjärgus tehnoloogia toetamine

EL ja India peaksid rakendama elutähtsa kujunemisjärgus tehnoloogia alases koostöös **lähenemisviisi, mis hõlmab kogu väärtusahelat**, sealhulgas teadusuuringuid ja innovatsiooni, tootmist, standardimist, reguleerimist, turul kasutuselevõttu, oskuste arendamist ja investeringute hõlbustamist. EL teeb ettepaneku luua kaubandus- ja tehnoloogiaühikoguna osana teatav arv **ELi ja India innovatsioonikeskusi** – spetsiaalsed peamise tehnoloogia platvormid, mis toovad kokku poliitikakujundajad, tööstusliidrid, idufirmad, investorid ja eksperdid, et teha kindlaks ühised prioriteedid ja hoogustada innovatsiooni.

Need keskused toetaksid dialoogi, teadmiste vahetamist ja ühisprojekte elutähtsa kujunemisjärgus tehnoloogia valdkonnas. Varajases koostööetapis kindlaks tehtud paljutõotavat tehnoloogiat saaks edasi arendada nn siniste orgude kaudu, et edendada tööstuslikku kasutuselevõttu ja kiirendada erasektori kaasamist. Koostöö tegemisel võiks alustuseks keskenduda digitehnoloogiale, tuginedes ELi Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste võrgustikule.

Olulised on tugevamad sidemed Euroopa ja India VKEde, inkubaatorite ja idufirmade vahel, sealhulgas süvatehnoloogia valdkonnas. EL teeb ettepaneku luua koostöös Euroopa Innovatsiooninõukogu, India idufirmade platvormi ja liikmesriikidega **ELi ja India idufirmade partnerlus**, et edendada piiriüleseid investeringuid, koosloomist ja suure potentsiaaliga ettevõtteid, võimendades sellega India elujõulist idufirmade ökosüsteemi ja ELi innovatsioonivahendeid.

Koostöövõimalused hõlmavad ühist teadus- ja arendustegevust, vastastikust talendivahetust ja **kõrgtehnoloogiliste pooljuhtide** valdkonna strateegilisi ühissettevõtteid, kus keskendutakse tehisintellekti rakenduste projekteerimisele ja prototüüpide loomisele, millega võimendatakse kiipide projekteerimise alaseid India eksperditeadmisi ja Euroopa teadustaristuid kooskõlas kiibimäärusega.

EL ja India on pühendunud **kõrgtasemel, usaldusväärse, kestliku ja inimkeskse tehisintellekti** arendamisele. Koostöö tegemisel keskendutakse strateegilistele tehisintellekti

valdkondadele, mille hulka kuuluvad suured keelemudelid, mitmekeelsed loomuliku keele töötamise andmekogumid, tehisintellekti treeningandmestikud ja tehisintellektilahendused selliste avalike hüvede jaoks nagu tervishoid, põllumajandus ja kliimameetmed. Tugevdatakse koostööd Euroopa tehisintellektiameti ja India riikliku tehisintellekti missiooni vahel ning koostööd India tehisintellekti ohutuse instituudiga, et laiendada tehisintellekti ohutust, testimist ja hindamist.

Kõrgjõudlusega andmetöötlust käsitleva ELi ja India halduskokkuleppe alusel on asjaomased sidusrühmad alustanud biomeditsiiniliste teadusuuringute, ilma modelleerimise ja looduslike ohtude prognoosimise alast koostööd, mis võib laieneda ühisele kõrgjõudlusega andmetöötamise suutlikkusele ning **kvantandmetöötlust ja kõrgjõudlusega andmetöötlust ühendavatele hübriidsüsteemidele**. Ühismeetmed võivad hõlmata vastastikust juurdepääsu rajatistele, ühiseid võrdlusalustena kasutatavaid standardeid, ühiselt väljatöötatud rakendusi simulatsioonides, optimeerimises ja masinõppes, teadlaste vahetusi, ühiseid doktoriprogramme ja kaasrahastamist, et kiirendada hübriid töövooge alates kontseptsiooni tõestamisest kuni tootmiseni.

EL ja India kui kosmosetehnoloogia valdkonna olulised osalejad süvendavad Maa seire, satelliitnavigatsiooni, kosmoseseire ja side alast koostööd. Algatatakse **kosmoseteemaline dialoog**, et edendada koostööd ja uurida kosmosejulgeolekut.

Ühiseks prioriteediks peab olema elutähtsa tehnoloogia kaitse. EL ja India peaksid rakendama jõulisi meetmeid, et **ära hoida tundliku tehnoloogia ja tundlike teadmiste loata üleandmine või väärkasutamine**, tagades nende vastutustundliku kasutamise ülemaailmse stabiilsuse, demokraatlike väärtuste ja strateegilise autonoomia toetamisel.

b) Soodsa digikeskkonna arendamine

Tuginedes tulevastele ELi ja India vahelise digikaubanduse eeskirjadele, püüab EL süvendada Indiaga tehtavat koostööd, et luua **usaldusväärne, turvaline, õiglane ja koostalitlusvõimeline digiökosüsteem**. See tähendab tugevdatud **reguleerimisalast koostööd** andmehalduse, platvormide reguleerimise, digiturgude ja küberturvalisuse valdkonnas, juhindudes vastastikkusest, rahvusvahelistest standarditest ja inimõigustest.

EL ja India peaksid tegema koostööd ka selleks, et edendada **õiglasi digiturge**, turvalist **e-kaubandust, internetipivaatsust ja lastekaitset**, võideldes samal ajal ebaseadusliku sisu ja süsteemsete riskide vastu. Parimate tavade jagamine aitab tasakaalustada innovatsiooni vastutusega, edendada digikirjaoskust ning kaitsta digitaalajastul demokraatlikke väärtusi, sõnavabadust ja inimväärikust.

Kaubanduse, innovatsiooni ja usaldusväärse tehisintellekti jaoks ning õiguskaitselase ja õigussüsteemide digiteerimise valdkonnas tehtava koostöö jaoks on väga olulised usaldusväärsed **piiriülesed andmevood**. ELi ja India andmeökosüsteeme oleks võimalik turvalisel ja ühilduval viisil paremini ühendada. EL teeb Indiaga koostööd, et edendada tugevat **andmekaitseraamistikku** ja lähendamist selle rakendamisel.

Nii EL kui ka India tunnistavad turvalise **digitalistu**, eelkõige turvaliste ja usaldusväärsete 5G/6G-võrkude ning mere- ja maapealsete kaablite kasutuselevõtu tähtsust. EL on valmis jagama selles valdkonnas saadud kogemusi, tuginedes sellistele vahenditele nagu 5G meetmepakett või hiljutine teatis, mis käsitleb merekaablite turvalisuse ja vastupidavuse suurendamist. Üks näide vastastikku kasulikest ühistest püüdlustest arendada turvalisi ja usaldusväärseid telekommunikatsiooni ökosüsteeme, millega sillutatakse teed vastupidavatele ja usaldusväärsetele **6G-võrkudele**, on India Bharat 6G liidu ning ELi 6G-nutivõrkude ja -teenuste ühenduse vaheline vastastikuse mõistmise memorandum

Finantsalast kaasamist, digiidentiteeti ja tõhusat avalike teenuste osutamist võib toetada **avaliku digitalistu** alane koostöö, millega võimendatakse India kogemusi seoses suuremahuliste ja kaasavate platvormidega ning ELi juhtpositsiooni ülemaailmsete standardite valdkonnas. Mõlema poole eesmärk on võimaldada **tehnilist koostalitlusvõimet**, näiteks Euroopa digiidentiteeditasku ja India Adhaari süsteemi vahel, et hõlbustada piiriülest kaubandust, reisimist ja andmevahetust. Samuti on mõlemad pooled võtnud nõuks edendada ühiselt andmekaitset kolmandates riikides.

c) Teaduskoostöö edendamine

ELi teadus- ja innovatsiooniprogrammide raames tehtav koostöö pakub teadlastele ja novaatoritele võimalusi sellistes valdkondades nagu digitehnoloogia, puhas energia, veemajandus, toit ja põllumajandus, tervishoid ning kujunemisjärgus tehnoloogia (nt pooljuhid, biotehnoloogia ja kõrgtehnoloogilised materjalid), tagades samas, et naistel on nendele võimalustele võrdne juurdepääs.

ELi teadusuuringute ja innovatsiooni juhtprogrammi „Euroopa horisont“ raames juba tehakse Indiaga teaduskoostööd, kasutades erakorralisi koordineeritud projektikonkursse, mis käsitlevad näiteks merre sattunud plastprügi ja jäätmetest vesiniku tootmist. India võiks kaaluda **programmiga „Euroopa horisont“ ühinemist**. See looks võimalusi sügavamaks ja struktureeritumaks teaduskoostööks, võimaldades India teadlastel ja asutustel osaleda võrdsetel alustel mitmesuguste valdkondade koostööprojektides. Samuti parandaks see India teadlaste juurdepääsu Euroopa maailmatasemel teadustaristule.

Tuginedes Euratomi ja India vahelisele teadus- ja arenduskoostöö lepingule, peaksid mõlemad partnerid edendama **tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise** alast koostööd, mis hõlmab tuumareaktorite ohutust, kiirguskaitset, radioaktiivsete jäätmete käitlemist, tuumajulgeolekut, kaitsemeetmeid, tuumateaduse rakendusi ja tuumasünteesi. EL ja India peaksid süvendama oma koostööd ka **rahvusvahelise katsetermotuumareaktori** projekti raames, millega mõlemad on liitunud.

3. JULGEOLEK JA KAITSE

Üha keerukamad ülemaailmsed julgeolekuohud, suurenevad geopoliitilised pinged ja kiired tehnoloogilised muutused toovad esile vajaduse ELi ja India tihedama dialoogi ja koostöö järele julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas. Surve rahvusvahelistele meremarsruutidele ohustab meresõiduvabadust ning samal ajal tekivad uued riskid küber-, hübriid- ja kosmosevaldkonnas.

Kujunemisjärgus lõhkuv tehnoloogia, nagu tehisintellekt, pakub strateegilisi eeliseid, tekitades samal ajal probleeme seoses läbipaistvuse, vastutuse ja rahvusvahelise õiguse järgimisega.

ELi ja India julgeoleku- ja kaitsekoostöö on viimasel ajal hoogu juurde saanud, sealhulgas 2025. aasta juunis algatatud **välis- ja julgeolekupoliitikaalase strateegilise dialoogi** kaudu. Korrapäraste temaatiliste dialoogide raames käsitletakse julgeoleku- ja kaitseküsimusi, meresõidu turvalisust, küberturvalisust, terrorismivastast võitlust ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist. India on oluline partner ka ELi projektis, kus on tähelepanu keskmes julgeolekukoostöö tõhustamine Aasias ning India ja Vaikse ookeani piirkonnas koos piirkondade endiga (ESIWA+).

EL ja India uurivad praegu võimalusi luua **ELi ja India julgeoleku- ja kaitsepartnerlus**. See partnerlus süvendaks veelgi strateegilisi konsultatsioone ning võimaldaks tihedamat koostööd ja ühisalgatusi sellistes mõlema poole jaoks prioriteetsetes valdkondades nagu kriisiohje, meresõidu turvalisus, võitlus küber- ja hübriidohtude vastu ning võitlus terrorismi vastu. Samuti hõlbustaks see kaitsetööstuse koostööd.

Pooled alustavad ka läbirääkimisi **infoturbelepingu** üle, mis hõlbustab salastatud teabe vahetamist ja tihedamat koostööd julgeoleku ja kaitsega seotud valdkondades. Samuti võiks see sillutada teed India osalemisele ELi julgeoleku- ja kaitsealgatustes kooskõlas ELi aluslepingutel põhinevate raamistikega.

a) Piirkondliku julgeoleku alase koostöö süvendamine

ELi üha suurem strateegiline tegevus India ja Vaikse ookeani piirkonnas – eelkõige sealsete partnerite toetamine ulatuslikes julgeolekuvaldkondades – on tihedalt kooskõlas India rolliga piirkondliku stabiilsuse tugisambana ning India tihedama koostööga partneritega, sealhulgas USA, Jaapani, Austraalia ja ASEANi liikmesriikidega. Mõlemad pooled peaksid parandama koordineerimist ja vahetama arvamusi **Euroopa-Atlandi piirkonna ning India ja Vaikse ookeani piirkonna vaheliste ühenduste** üle, eelkõige seoses Vahemere, Punase mere ja India ookeani vahelise ühendusega, mis on nende kahe piirkonna peamine ühendustee.

ELi osalemine India käivitatud India ja Vaikse ookeani piirkonna algatuses näitab ELi valmisolekut suurendada koostööd sellistes mõlema poole jaoks prioriteetsetes valdkondades nagu mereökoloogia, mereressursid, suutlikkuse suurendamine, katastroofideks valmisolek, meresõidu turvalisus ja transport.

India Ookeani Rannikuriikide Assotsiatsiooni dialoogipartnerina on ELil head võimalused luua Indiaga koostöötavaid piirkondlike prioriteetide osas. 2024. aastal leppisid EL ja India kokku, et algatavad sihtotstarbelised India ja Vaikse ookeani piirkonna konsultatsioonid, et parandada koordineerimist ühiste strateegiliste probleemide lahendamisel.

EL edendab rahu ja julgeolekut, mille aluseks on rahvusvahelise õiguse austamine, ning jätkab **Indiaga koostööd Venemaa Ukraina-vastase sõjalise agressiooni vastu võitlemise kõigis aspektides**. Sellega seoses uurib EL edasi võimalusi tõkestada lahinguväljal kasutatavate EList pärit esemete reeksporti Venemaale ja sanktsioonidest kõrvalehoidmist, sealhulgas Venemaa varilaevastiku ja energiameetmete kaudu. See hõlmab käimasolevat dialoogi ELi sanktsioonide saadikuga ja praktilisi suutlikkuse suurendamise algatusi erasektoriga.

Oluline on Indiaga tehtav **kriisiohjealane** koostöö vastastikust huvi pakkuvates valdkondades ning samuti valmistaks ELile heameelt India osalemine ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika **tsiviil- ja sõjalistel missioonidel**. EL ja India peaksid uurima, milline kord selleks sobiks, järgides täielikult oma vastavaid otsustusprotsesse.

b) Võitlus traditsiooniliste ja hübriidohtude vastu

Piirkondliku ja ülemaailmse julgeoleku üks nurgakive on meresõidu turvalisus. Kuna mõlema poole kaubandus ja ühenduvus sõltub suurel määral meretranspordist, on väga oluline kindlustada meresideliinid, kaitsta elutähtsat taristut ja piirata varilaevastiku tegevust. EL ja India pühenduvad üheskoos vabale, avatud, kaasavale ja reeglitel põhinevale meresõidukorrale, sealhulgas India ja Vaikse ookeani piirkonnas, kooskõlas rahvusvahelise õigusega, eelkõige ÜRO mereõiguse konventsiooniga. EL ja India on võtnud kohustuse suurendada koostööd, mis puudutab **teadlikkust olukorrast merel**, et edendada ühist hindamist, koordineerimist ja koostalitlusvõimet, mis nõuab koostoimet paljudel tasanditel.

EL püüab süvendada Indiaga tehtavat koostööd, et toetada **piirkondlikke meresõidu turvalisuse raamistikke**, aidates tugevdada rannikuriikide suutlikkust lahendada ühiseid probleeme. See hõlmab ühist tööd, suurendamaks teadlikkust olukorrast merel, ja suuremat toetust piirkondlikele teabejagamispõlvormidele, nagu Madagaskari piirkondlik merendusala ühendteabe keskus. EL ja India võiksid teha tihedamat koostööd ka India ookeani piirkonna riikide **suutlikkuse suurendamise** projektide valdkonnas.

Tuginedes praegusele koostööle, sealhulgas koosööle, mida tehakse **mereväeoperatsioonide EUNAVFOR ATALANTA ja EUNAVFOR ASPIDES** raames, on EL seadnud sihi laiendada operatiivkoostööd India mereväega. See võiks hõlmata 2025. aasta juunis toimunud mereväeõppusele tuginevaid täiendavaid ühisõppusi, kus keskendutakse täiustatud piraatlusevastastele operatsioonidele, koostalitlusvõimele, taktikalistele manöövritele ja turvalisele sidepidamisele. Sellistesse õppustesse võiks kaasata ka teisi India ja Vaikse ookeani piirkonna partnereid. EL püüab sõlmida ELi mereoperatsioonide korraldajate ja India mereväe vahelised kokkulepped, et hõlbustada tihedamat teabevahetust ja koostööd India ookeani lääneosas. Lisaks võiksid EL ja India jätkata merega seotud ühistegevust muudes ühist huvi pakkuvates piirkondades, näiteks Guinea lahes.

Tulevases koostöös tuleks keskenduda ka **elutähtsa meretaristu** kaitsmisele, eelkõige arvestades kasvavaid hübriidohte. Muutuvate julgeolekuprobleemide lahendamisel on oluline koostöö piirkondlike struktuuride, näiteks India ookeani komisjoni kaudu. EL ja India peaksid jätkama koostööd ka meresõiduohutuse valdkonnas, sealhulgas tegelema nõuetele mittevastavast laevandusest ja riskantsetest navigatsioonitavadest tulenevate ohtudega keskkonnale ja ohutule navigeerimisele.

EL teeb ettepaneku süvendada **küberturvalisuse ja hübriidohtudele** vastupanuvõime suurendamise alast koostööd Indiaga, eelkõige ELi ja India küberdialoogi kaudu, sealhulgas sellistes valdkondades nagu julgeolekuga seotud teadusuuringud, IKT tarneahelate kindlustamine ning usaldusväärse digitehnoloogia ja usaldusväärsete müüjate eelistamine. Tugevdada võiks vastastikuse õigusabi ja küberkuritegevuse, sealhulgas tehnoloogiapõhise soolise vägivalla vastu võitlemise alast koostööd.

Nii ELis kui ka Indias on tõsine **terrorismoht**. Pahalgami rünnak 2025. aasta aprillis tuletas valusalt meelde terrorismi põhjustatavaid inimkaotusi. Mõlemad partnerid seisavad silmitsi probleemidega, mida tekitavad terrorismi sidemed organiseeritud kuritegevusega, ning vajadusega võidelda terrorismi rahastamise, internetipropaganda ja kujunemisjärgus tehnoloogiast tulenevate riskide vastu. EL on täis tahtet veelgi tugevdada **terrorismivastast** koostööd, et hinnata ülemaailmseid ohte, võidelda äärmusluse ja terrorismi rahastamise vastu ning tugevdada suutlikkuse suurendamise, ühisprojektide ja õiguskaitsepartnerluste kaudu koostööd.

EL püüab tugevdada **rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse** vastu võitlemiseks õigus- ja õiguskaitsekoostööd Indiaga. ELi eesmärk on rakendada Europoli ja India keskse uurimiskeskuse vahelist töökorda, mis võimaldab mõlemal poolel vahetada isikustamata andmeid, nagu kriminaaluurimise meetodid, suundumused ja muu asjakohane jälitusteave. See tähendab India ühendamist Europoli turvalise teabevahetusvõrguga. Samuti võiksid EL ja India arendada koostööd Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuriga. Seda koostööd võiks laiendada, et see hõlmaks ebaseaduslike uimastite ja uute psühhoaktiivsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks kasutatavate lähteainete kõrvaesuunamise ja nendega kauplemise tõkestamist.

c) Kaitsetööstuse koostöö edendamine

ELi ja India kaitsetööstuse koostöö tugevdamine kooskõlas ühiste julgeolekuprioriteetidega ja nõuetekohaste kaitsemeetmetega tehnoloogialekke vastu võib aidata tugevdada vastavat **tootmis- ja tehnoloogilist suutlikkust**, suurendada tarneahelate turvalisust ning edendada innovatsiooni ja konkurentsivõimet. ELi eksperdid kaitsealase teadus- ja arendustegevuse ning tootmise valdkonnas võivad olla Indiale toeks kaitsetööstuse baasi tugevdamisel ja usaldusväärsete tarneahelate mitmekesistamisel, samal ajal kui India tootmisvõimsus võib aidata ELil suurendada relvatarneid konkreetsetes sektorites.

Selle koostöö edendamiseks võiks luua asjaomase **tööstusharu juhitava ELi ja India kaitsetööstuse foorumi**, et tuua parimate tavade jagamiseks ja koostöövõimaluste väljaselgitamiseks kokku mõlema poole ettevõtjad. ELi ja India ametnikud osaleksid vaatlejatena.

4. ÜHENDUVUS JA ÜLEMAAILMSED KÜSIMUSED

Väga oluliste üleilmsete osalejatena G20s peaksid EL ja India tugevdama koostööd, et kaitsta ühiseid huve, tegeleda pakiliste üleilmsete probleemidega ja tasakaalustada teiste propageeritavaid jätkusuutmatuid arengumudeleid. Mõlemal partneril on head võimalused edendada üheskoos turvalist ja kestlikku piirkondlikku ühenduvust, arengukoostööd kolmandate riikidega ja kolmandates riikides ning tõhusat ülemaailmset juhtimist.

a) Piirkondliku ühenduvuse tugevdamine

Nii ELil kui ka Indial on ambitsioonikad rahvusvahelised **ühenduvuse tegevuskavad**. ELi strateegia „Global Gateway“ kaudu kaasatakse üle kogu maailma 300 miljardit eurot, et toetada energia-, digi- ja transporditaristut, samal ajal kui India edendab selliseid algatusi nagu MAHASAGAR, mille eesmärk on vastastikune ja terviklik areng julgeoleku ja majanduskasvu

nimel. 2021. aastal loodi ka ELi ja India ühenduvuspartnerlus. Neid platvorme kasutades on mõlemal partneril head võimalused teha koostööd ühenduvuse tugevdamiseks Euroopa, India ja laiema piirkonna vahel, järgides kõrgeid standardeid ja avades samal ajal uusi ärivõimalusi nii ELi kui ka India ettevõtjatele.

Üks selle strateegilise koostöö silmapaistev näide on **India – Lähis-Ida – Euroopa majanduskoridor (IMEC)**. Selle projekti eesmärk on taaselustada ajaloolised Euraasia kaubateed, integreerides omavahel mere-, raudtee-, digi-, energia- ja rohevesinikutaristu. IMECi eesmärk on mitmekesistada kaubateid, vähendada strateegilist sõltuvust ning edendada piirkondlikku integratsiooni ja tulevikukindlaid tarneahelaid, avades uusi majanduslikke võimalusi Euroopas, Indias, Aafrikas ja mujalgi.

EL on võtnud endale IMECis juhtiva rolli, tehes Global Gateway kaudu investeringuid ja koordineerides tegevust Euroopa tiimi partneritega, sealhulgas EIPga, et toetada projekte alates **teostatavusuuringutest kuni taristu arendamiseni**. EL on valmis tegema Indiaga koostööd, et edendada turvalise ja kestliku **digitaristu**, sealhulgas turvaliste ja usaldusväärsete 5G-võrkude, mere- ja maismaakaablite ja satelliitühenduvuse piirkondlikku kasutuselevõttu.

EL arendab IMECi raames **ELi-Aafrika-India digikoridori**, sealhulgas 11 700 km merekaableid hõlmavat Blue Ramani süsteemi, mis ühendab Euroopat Vahemere, Lähis-Ida ja Ida-Aafrika kaudu Indiaga. Selle ELi algatusega tagatakse ülikiire, turvaline ja mitmekesine andmeühendus, mis peab vastu loodusõnnetustest või sabotaažist tingitud häiretele.

Lisaks teevad EL ja India koostööd, et luua **keskkonnahoidliku laevanduse koridorid**, millega tugevdatakse kestlikke mereühendusi, vähendatakse sõltuvust süsinikumahukatest marsruutidest ning tugevdatakse ühist juhtpositsiooni üleilmsete kaubandus- ja transpordistandardite kujundamisel.

b) Koostöö edendamine kolmandates riikides

2025. aasta juunis allkirjastatud ELi ja India halduskokkuleppe kaudu püüavad partnerid ühiselt investeerida projektidesse, millega toetatakse majanduskasvu, tööhõivet ja kestlikku arengut kolmandates riikides, eelkõige Aafrikas ja Lõuna-Aasias. Selle koostöö tegemisel kasutatakse ära ELi, India ja nende erasektori vastastikku täiendavaid tugevaid külgi, et maksimeerida kohapealset mõju ja töötada välja uuenduslikud turupõhised rahastamismehhanismid. Sellesse võidakse **kaasata ka teisi sarnaselt meelestatud partnereid**. Selline koostöö on üha olulisem, arvestades arenguabi andmise pidevat muutumist ja alternatiivsete arengumudelite esilekerkimist.

Tulevastes **kolmepoolsetes koostööprojektides** võidakse keskenduda üheskoos kindlaks määratud sektoritele, nagu puhta energia taristu, keskkonnahoidlik liikuvus ja digiüleminek. EL ja India on leppinud ka kokku võtta kolmandates riikides ühiselt kasutusele avalikud digitaristud, mis toimivad sujuvalt koos ELi ja India süsteemidega.

Käimasolevatest algatustest on näha, kuidas ELi ja India koostöö võib tuua partneritele käegakatsutavat kasu. Näiteks on ELil ja Indial ühine eesmärk muuta **Rahvusvahelise Päikeseenergia Liidu (ISA)** kaudu päikeseenergia tehnoloogia kogu maailmas kättesaadavamaks ja taskukohasemaks. EL toetab ISA programmi, mille eesmärk on luua päikeseenergia tehnoloogia ja rakenduste ressursikeskuste rahvusvaheline võrgustiku (STAR-

C), mis aitab parandada taristu kvaliteeti ning edendada päikeseenergiatoodete ja -teenuste turgusid, eelkõige vähim arenenud Aafrika riikides.

EL jätkab koostööd India juhitava **suurõnnetustele vastupanuvõimelise taristu koalitsiooniga**, et aidata luua taristusüsteeme, mis suudavad vastu pidada kliimašokkidele Vaikse ookeani, Kariibi mere ja India ookeani väikestes arenevates saareriikides. Ühe teise uue piirkondliku algatuse raames kasutatakse **Copernicuse satelliidipõhiseid vahendeid**, et toetada katastroofiohu juhtimist Lõuna-Aasias.

Rahvusvaheliselt tunnustatud humanitaarpõhimõtetele põhinev uus **ELi ja India humanitaarabi partnerlus** võimaldaks mõlemal poolel oma tegevust kohapeal paremini koordineerida.

c) Tõhusa ülemaailmse juhtimise kujundamine

EL ja India tunnistavad, et selleks, et lahendada ühiseid probleeme ning edendada ühiseid eesmärke, nagu kestlik ja kaasav majanduskasv, inimõigused ning rahu ja julgeolek, on vajalikud tõhusad ülemaailmsed institutsioonid. Ajal, mil need institutsioonid seisavad silmitsi kasvava survega, tugevdaks ELi ja India ühismõju **ELi ja India vaheline parem koordineerimine ÜROs, G20s ja muudel foorumitel**, sealhulgas pidades enne olulisi sündmusi korrapäraseid konsultatsioone.

Mõlemad partnerid toetavad **mitmepoolsete institutsioonide reformimist**, et muuta need esinduslikumaks ja praeguste probleemide lahendamiseks sobivamaks. **Algatusega ÜRO 80** on loodud platvorm ÜRO reformide ja taaselavdamise edendamiseks, järgides samal ajal ÜRO põhimõtteid ja rakendades tulevikupakti. BRICSi järgmise eesistujariigina on Indial võimalus edendada rahvusvahelistel foorumitel rahvusvahelist õigust, norme ja väärtusi.

Nii EL kui ka India on huvitatud avatud, prognoositavast ja reeglitele põhinevast ülemaailmsest kaubandussüsteemist. Seetõttu peaksid EL ja India tegema koostööd **Maaailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) sisuliseks reformiseks** eesmärgiga seada sisse tõhusam juhtimine ja võtta kasutusele ajakohastatud kaubanduse tegevuskava, et paremini tegeleda majanduslike moonutuste ja suureneva killustatusega. Kuna mõlemale partnerile valmistab muret rahastamispuudujääk kestliku arengu eesmärkide taotlemisel, on võimalik ühendada jõud, et **luua kõigist allikatest ressursse kaasates kaasavam ja tõhusam rahvusvaheline finantsstruktuur**, edendades samal ajal mitmepoolseid arengupanga reforme ja rakendades Sevillas võetud kohustuste täitmise tegevuskava.

EL ja India peaksid tegema koostööd, et täita **Pariisi kokkulepet**, sealhulgas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil (COP) võetud järjestikuseid kohustusi, ning kogu majandust hõlmava riiklikult kindlaksmääratud kasvuhoonegaaside heite vähendamise panuse kaudu veelgi suurendama oma süsinikuheite vähendamise eesmärki. ELile valmistab heameelt juhtpositsioon, mille India on võtnud, väljendades soovi korraldada 2028. aastal COP33. Tuginedes India eesistumise ajal G20s sõlmitud kokkuleppele kolmekordistada ülemaailmset taastuvenergia tootmise võimsust, peaksid EL ja India üheskoos kiirendama mitmepoolseid meetmeid **puhtale energiale üleminekuks**, sealhulgas ülemaailmse energiasüsteemi ümberkujundamise foorumi, tööstuse ülemineku juhtrühma ja ülemaailmse

biokütuste liidu raames, ning edendama mitmepoolseid algatusi, mille eesmärk on **loobuda järk-järgult fossiilkütustest**.

EL teeb Indiaga koostööd ka selleks, et tagada **Kunmingi-Montreali üleilmse elurikkuse raamistiku** ja üleilmse veealase tegevuskava täielik rakendamine, edendada siduva **üleilmse plastileppe** vastuvõtmist ning vahetada teavet keskkonnakuritegude, sealhulgas ebaseadusliku jäätmeeveo vastase võitluse kohta. EL ja India on väljendanud valmisolekut teha koostööd **Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni nullnetotehnoloogia raamistiku** rakendamisel, et vähendada rahvusvahelise meresõidu süsinikuheidet.

EL soovib suurendada koostööd Indiaga ookeanide majandamise valdkonnas, sealhulgas **ookeanide ja kalanduse teemalise dialoogi** kaudu, et edendada ressurside kestlikku majandamist, kaitsta mere elurikkust ning edendada väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni asuvate merede elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitleva lepingu ratifitseerimist ja rakendamist, ent samuti uute merekaitsealade määramist Lõuna-Jäämeres. ELile valmistaksid heameelt ka ühised jõupingutused India Ookeani Tuunikomisjonis, India võimalik ühinemine lepinguga sadamariigi võetavate meetmete kohta ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning täiendavate eeskirjade lõplik väljatöötamine WTO kalandustoetuste lepingu alusel.

EL ja India jätkavad Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) toetamist ning teevad koostööd üldise tervisekindlustuse saavutamiseks ja **ELi uue üleilmse tervisesüsteemide säilenõtkuse algatuse** raames. Samuti süvendavad nad koostööd, et tegeleda **ülemaailmse nälja ja toiduga kindlustamatusega** selliste mitmepoolsete algatuste kaudu nagu nälja ja vaesuse vastu võitlemise ülemaailmne liit.

EL ja India saaksid tõhusamalt kaitsta vastutustundlikku ja inimkeskset tehisintellektikäsitust, tehes tihedat koostööd ülemaailmsel **tehisintellekti juhtimise** platvormidel. EL on valmis abistama Indiat 2026. aasta veebruaris Indias toimuva eduka tehisintellektiteemalise tippkohtumise korraldamisel.

EL soovib jätkata Indiaga koostööd inimõiguste küsimustes nii kahepoolsel kui ka mitmepoolsel tasandil. EL kiidab heaks lubadused, mille India on andnud **ÜRO Inimõiguste Nõukogu** liikmekandidaadina. Koostööd Indiaga ÜROs ja muudel mitmepoolsetel foorumitel tuleks veelgi süvendada sellistes valdkondades nagu **küberruumi stabiilsus**, riikide vastutustundlikku käitumist küberruumis käsitleva ÜRO raamistiku rakendamine ning inimõigustel põhineva lähenemisviisi rakendamine **terrorismivastases võitluses**. EL kooskõlastab Indiaga ÜRO avatud tööühma raames, mis tegeleb kosmoses võidurelvastumise ärahoidmisega, täiendavalt **kosmose** valdkonnas rakendatavaid läbipaistvust ja usaldust suurendavaid meetmeid. EL jätkab Indiaga koostööd, et toetada mitmepoolset **massihävitusrelvade leviku tõkestamise, desarmeerimise ja relvastuskontrolli raamistikku**, ning julgustab Indiat ühinema peamiste lepingutega, nagu tuumarelva leviku tõkestamise leping, tuumarelvakatsetuste üldise keelustamise leping ja relvakaubandusleping.

5. SAMMASTEÜLESED VÕIMALDID

Väga olulised on sammasteülesed võimaldid. Nende hulka kuuluvad oskuste liikuvus, teadmiste vahetamine, ettevõtjate kaasamine ja asutustevaheline koostöö, et maksimeerida suhtlust, edendada vastastikust mõistmist ning tagada majanduslike, tehnoloogiliste, julgeolekualaste ja ülemaailmsete algatuste suurem järjepidevus ja mõju. Need võimaldid toimivad sidekoena, mis muudab partnerluse paremini integreerituks ja vastupidavamaks ning tagab suutlikkuse lahendada praegusi ja tulevaseid probleeme.

a) Oskuste liikuvuse laiendamine

India ja ELi vaheline liikuvus on pidevalt laienenud, mis on tugevdanud majandust, turismi ja inimestevahelisi sidemeid. 2023. aastal elas ELis 825 000 India kodanikku – suurim rühm ELi sinise kaardi ja ettevõtjasisese üleviimise loa omanikke. India kodanikke on palju ka üliõpilaste, teadlaste ja Erasmus Munduse teadurite seas. Reisimine on muutunud lihtsamaks: 2024. aastal anti Indias välja peaaegu miljon Schengeni viisat, millest paljud olid mitmekordsed lühiajalised viisad.

Mõlema partneri eesmärk on **hallata rännet mõistlikult** – võidelda ebaseaduslike rändevoogude vastu, toetades samal ajal talentide tasakaalustatud liikuvust, mis teenib India arenguprioriteete ja ELi majanduslike vajadusi, nagu on kirjeldatud ELi ja India kõrgetasemelises dialoogis ning ühises rände ja liikuvuse tegevuskavas. Paremad andmed, teabe jagamine ning oskuste arendamine ja sobitamine koos uustulnukate toetamisega aitavad luua jätkusuutliku talentide võrgustiku.

EL teeb Indiaga koostööd, et käivitada Indias **katse korras esimene Euroopa seaduslike rändekanalite büroo**, mis on ühtne kontaktpunkt, mille eesmärk on anda teavet ja toetada töötajate liikumist ELi, alustades IKT-sektorist. Komisjon koordineerib tegevust liikmesriikide ja tööstusega, et tagada turuga kooskõlas olev kiire käivitamine. Algatusega kaotatakse tegevuslikud tõkked ja reageeritakse suurele nõudlusele ning see võib laiendada digioskusi tehisintellekti, andmete ning kvant- ja superandmetöötluse valdkonnas.

Lisaks vabakaubanduslepinguga eeldatavasti loodavale kaubandus- ja investeerimisraamistikule võiksid EL ja India töötada huvitatud liikmesriike kaasates välja **tervikliku liikuvusalase koostöö raamistiku**, et ühtlustada seaduslikku rännet, toetada oskuste arendamist, võrrelda oskusi ja kvalifikatsiooniraamistikke ning lihtsustada oskustöölise, noorte spetsialistide ja hooajatöötajate liikumist sektorites, kus tööjõudu napib. **ELi tulevane viisastrateegia** sisaldab meetmeid, et hõlbustada tippüliõpilaste, teadlaste ja oskustöölise liikuvust.

EL ja India saavad laiendada **üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste vahetust** selliste algatuste kaudu nagu oskuste liit, Erasmus+, sealhulgas Erasmus Munduse ühised magistriprogrammid ja Marie Skłodowska-Curie meetmed, ning India rahastamisprogrammid. Koostööd hoogustavad uued algatused, nagu katseprojekt „Vali teadustööks Euroopa“ ning India teadus- ja tööstusuuringute nõukogu kaasrahastamismehhanism. Peale selle korraldab EL algatuse „Õpi Euroopas“ raames Indias **messe õppimisvõimaluste tutvustamiseks**.

India asutused võiksid ühineda assotsieerunud partneritena **Erasmus+ kutsehariduse tipptaseme keskustega** ning ELi osalejad peaksid saama lihtsama juurdepääsu India liikuvus-, stipendiumi- ja haridusprogrammidele. Töökohal toimuva õppe valdkonnas võiks EL jagada

kogemusi, mis on saadud seoses Euroopa Õpipoisiõppe Liiduga – algatusega, mille eesmärk on propageerida kõrgeid kvaliteedistandardeid **õpipoisiõppes**.

Selleks et muuta Euroopa haridus India tippüliõpilastele atraktiivsemaks, on vaja tihedamat koostööd asutuste vahel, hõlbustamaks **kvalifikatsioonide** ja välismaal veedetud õppeperioodide **tunnustamist**. See toetaks süsteemset koostööd kõrg- ja kutsehariduse valdkonnas, võimaldades ühisprogramme, satelliitlinnakuid ja keeleõpet Indias.

EL algatab poliitilisel tasandil **haridus- ja oskustealase dialoogi**, mis toob kokku mõlema poole poliitikakujundajad, kvaliteedi tagamise asutused, haridusasutused ja koolitusettevõtted, et edendada talentide sujuvat liikumist sektoritesse, kus on töötajatest puudus. EL uurib ka õigusakte, et kehtestada ühised eeskirjad kolmandate riikide kvalifikatsioonide ja oskuste tunnustamiseks.

b) Vastastikuse mõistmise edendamine

Poliitikauuringute, hariva teavitustegevuse ja kultuuridiplomaatia valdkonnas elluviidavate algatuste kaudu tuleks edendada vastastikust mõistmist asutuste, poliitikakujundajate ja laiemas üldsuses.

Tänapäeva Indiat käsitlevate teadusuuringute edendamine Euroopas ja ELi käsitlevate teadusuuringute edendamine Indias aitab süvendada teadmisi, teha teadlikumaid otsuseid ja suurendada üldsuse teadlikkust. Õpetamise, õppimise, teadusuuringute ja mitmesuguseid ELi aspekte käsitlevate arutelude edendamisel on oluline vahend Erasmus+ **Jean Monnet' meetmed**.

EL loob Erasmus+ raames **India jaoks uue Jean Monnet' võrgustiku**, mis ühendab kõrgharidusasutusi ja muid asjaomaseid asutusi. Selleks et aidata parandada Euroopas arusaamist Indiast, võidakse kavandada veel algatusi, nagu programmist „Horisont“ rahastatavad projektid või Euroopa akadeemiliste ringkondade esindajate ja India ekspertide iga-aastased kohtumised.

ELi ja India **koostööplatvormide** loomine eesmärgiga viia omavahel kokku **juhtivad mõttekojad ja akadeemilised asutused** pakuks struktureeritud võimalusi dialoogiks uue strateegilise tegevuskava üle. Selline koostöö võib hõlmata korrapäraste ümarlaudade korraldamist ja poliitikaülevaadete koostamist, et toetada tõenditel põhinevat poliitikakujundamist. Mõlemad partnerid peaksid osalema korrapäraselt kõrgetasemelistes **valitsussektori esindajate ja valitsusväliste osalejate dialoogides**.

Karjääri alustavate diplomaatide vahetuste ja **noortele** suunatud uute algatuste kaudu, mille eesmärk on edendada esilekerkivate juhtide ja noorte spetsialistide vahelisi kontakte, saaks tugevdada **erialateadmisi**.

Ja lõpetuseks – üks vastastikuse mõistmise nurgakive on endiselt **kultuuri- ja keelepõhine diplomaatia**. Mõlemad partnerid võiksid laiendada selliseid algatusi nagu ELi filmifestival ja „Long Nights of Literature“, mille raames tutvustatakse autoreid ja esitajaid ning toimub interaktiivne kultuurivahetus.

c) Äriringkondade kaasamine

Ettevõtlust ja kaubandust soodustava keskkonna loomisel ning ELi ja India vaheliste suhete tihendamisel mängib olulist rolli erasektor. Selleks on vaja tihedamat suhtlust ELi ja India ettevõtjate vahel ning ettevõtjate ja poliitikakujundajate vahel.

2024. aastal loodi **Euroopa Ettevõtjate Föderatsioon Indias** (FEBI), mis edastab Indias asuvate ELi ettevõtjate seisukohti, et hõlbustada poliitikasoovitusi esitades ning ELi ja India ettevõtjate ja valitsuse sidusrühmade seas selgitustööd tehes äritegevust. FEBI ja vastavate India ettevõtjate föderatsiooni osalejate rolli tuleks veelgi tugevdada.

Sellega seoses võiks **ELi ja India ettevõtlusfoorum** pakkuda väärtuslikke ärilisi vaatenurki, millest lähtuda majanduskasvu soodustava poliitika kujundamisel. ELi ja India algatuste rakendamist turul suurendaksid korrapärased iga-aastased kohtumised, mis toimuksid enne kahepoolseid tippkohtumisi ning peamisi ELi ja India foorumeid, ning ulatuslikum konsulteerimine ettevõtjatega kaubandus- ja tehnoloogianõukogu töösuundade raames.

Samuti tuleks julgustada korraldama **tööstusdelegatsioonide visiite**, kuhu kaasatakse erasektori ühenduste esindajaid.

d) Institutsioonilise struktuuri tugevdamine

Uue tervikliku strateegilise tegevuskava toetamiseks tuleks tugevdada ELi ja India suhete institutsioonilist struktuuri.

ELi ja India tippkohtumine, mis tagab kõrgeima tasandi järelevalve ühise strateegilise tegevuskava üle, peaks toimuma igal aastal. Enne iga-aastast tippkohtumist peaks kõrgemate ametnike tasandi **ühine rakenduskomitee** andma juhtidele tegevuskava rakendamisest aru, et toetada ühiste kohustuste täitmist.

Igal aastal ministrite tasandil kokku tulev **kaubandus- ja tehnoloogianõukogu** jälgiks 1. ja 2. samba raames jõukust, majandusjulgeolekut ja kestlikkust ning tehnoloogia- ja innovatsiooniküsimusi ning **strateegilise dialoogi** raames vaadeldaks 3. ja 4. samba alla kuuluvat julgeoleku- ja kaitsealast koostööd ning piirkondlikke ja ülemaailmseid küsimusi.

Kaubandus- ja tehnoloogianõukogu on taganud koordineerimisplatvormi peamiste kaubandus-, tehnoloogia- ja julgeolekuprobleemide lahendamiseks. Kandmaks hoolt selle eest, et kaubandus- ja tehnoloogianõukogul on laiema strateegilise tegevuskava edendamisel tõhus juhtroll, peaksid EL ja India kaaluma kaubandus- ja tehnoloogianõukogu **täiustamist selles osalemise laiendamise teel**, võttes kasutusele kõrgemate ametnike juhitava protsessi ministrite kohtumiste ettevalmistamiseks ja **arvestades** selle tegevuses **ettevõtluse mõõdet**.

Eriotstarbelised ministrite tasandi mehhanismid annavad strateegilise tegevuskavaga hõlmatud konkreetsetes sektorites strateegilisi suuniseid. Partnerid võiksid alustada **uusi dialooge** sellistes valdkondades nagu põllumajandusliku toidutööstuse poliitika, lennundus, energiaimpordi mitmekesistamine, haridus ja oskused, ookeanid ja kalandus ning kosmos. Komisjoni liikmed kavatsevad tihendada **kahepoolseid kontakte** oma India kolleegidega, sealhulgas rahvusvahelistel foorumitel.

EL ja selle liikmesriigid – nii palju kui võimalik Euroopa tiimi lähenemisviisi raames, kaasates äriühinguid – peaksid ka laiendama **kontakte India 28 osariigi ja kaheksa liiduterritooriumiga**.

EDASISED SAMMUD

Käesolevas ühisteatises esitatakse positiivne ja edasipüüdlik poliitiline nägemus. Võttes aluseks juhtide 2025. aasta ühisavalduse, tutvustatakse selles märkimisväärset konkreetsete ettepanekute ja algatuste paketti, mis võib tõsta partnerluse taset ning avaldada vastastikku kasulikku ja **ümberkujundavat mõju**.

Nendele ettepanekutele tuginedes on EL valmis tegema Indiaga koostööd, et **töötada välja ühine terviklik ELi-India strateegiline tegevuskava**, mille võiks vastu võtta järgmisel ELi ja India tippkohtumisel. EL jääb pikisilmi ootama India osalemist ja konkreetseid samme selles protsessis, seistes hea selle eest, et tegevuskava **põhineb ühistel prioriteetidel** ning hõlmab konkreetseid meetmeid ja mõõdetavaid tulemusi.

Euroopa Parlamenti ja nõukogu kutsutakse üles käesolevas ühisteatises esitatud uut strateegilist tegevuskava toetama.